

АКАДЕМІКУ НАМН УКРАЇНИ

А. М. СЕРДЮКУ — 75 РОКІВ

24 грудня 2013 р. виповнилося 75 років від дня народження проєзидента НАМН України, директора ДУ “Інститут гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва НАМН України”, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, академіка НАМН України, професора Андрія Михайловича Сердюка.

Після закінчення у 1961 р. Дніпропетровського медичного інституту А. М. Сердюк працював лікарем санітарно-епідеміологічної станції Верхньодніпровського району Дніпропетровської області, згодом — головним лікарем, а у 25 років — завідувачем міськздороввідділом Верхньодніпровська. У 1966 р. він вступає до аспірантури Київського НДІ загальної та комунальної гігієни ім. О. М. Марзєєва. У 1969 р. він захистив кандидатську дисертацію “Гігієнічна оцінка малоінтенсивних ультрависокочастотних полів, що випромінюються телецентрами в умовах населених пунктів”, у 1981 — докторську дисертацію “Взаємодія організму з електромагнітними полями як з факторами навколишнього середовища”.

З 1987 р. А. М. Сердюк був першим заступником міністра охорони здоров'я УРСР, з 1990 р. — директором Українського наукового гігієнічного центру МОЗ України, з 1996 по 1998 рр. — міністром охорони здоров'я України й одночасно на громадських засадах очолював в Українському науковому гігієнічному центрі лабораторію еколого-гігієнічної безпеки України. Як організатор охорони здоров'я А. М. Сердюк спрямовував свою діяльність на досягнення ефективного управління цією галуззю, на її правове забезпечення та інформатизацію. В цей час за його ініціативою в Україні була організована і розпочала функціонувати чітка структура медико-генетичної допомоги населенню, для чого було створено Науковий центр медичної генетики МОЗ та Президії АН України.

З 1999 по 2000 рр. А. М. Сердюк був головою Національного агентства з контролю за якістю та безпекою продуктів харчування, лікарських засобів та виробів медичного призначення. У 2000 р. в якості директора він повертається до Інституту гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва АМН України, в якому досяг значних успіхів у розробці складної проблеми зміцнення здоров'я населення та попередження негативного впливу на нього хімічних, фізичних та біологічних чинників навколишнього середовища. На цій ниві А. М. Сердюк одним із перших у країні розпочав розробку

теоретичних основ проблеми біологічного впливу електромагнітної енергії антропогенного походження на організм людини та залежності здоров'я населення від її дії.

Значна частина робіт А. М. Сердюка присвячена взаємозалежності глобальних проблем сучасності — науково-технічного впровадження в Україні медико-екологічного та біологічного моніторингу, комплексного вирішення екологічних проблем багатьох наукових напрямів, правового забезпечення, планового управління якістю довкілля. Розроблена А. М. Сердюком теорія резонансної взаємодії організму з навколишнім середовищем є якісно новим підходом до вирішення проблем медичної екології, гігієнічних аспектів захисту людини від можливої несприятливої дії багатьох чинників. Останнім часом під керівництвом А. М. Сердюка в інституті продовжується вивчення закономірностей впливу природних та антропогенних чинників навколишнього середовища на здоров'я населення, дослідження з вдосконалення теорії та практики їх гігієнічного нормування, оцінки ризику для населення, а також методологія організації контролю за станом довкілля.

Наукові розробки А. М. Сердюка викладено майже у 500 наукових працях (у т. ч. 45 монографіях). Він підготував 21 доктора та 10 кандидатів наук.

А. М. Сердюк є членом Міжвідомчої комісії з реалізації загальнодержавної програми “Питна вода України на 2006-2020 роки”. Понад 10 років він очолював робочу групу з Державної науково-тех-

нічної програми “Екологічна безпека України”, яка була складовою частиною пріоритетного напрямку “Охорона навколишнього природного середовища” при Державному комітеті з питань науки і технологій (нині Департамент науки і технологій Міністерства освіти та науки). Багато років він очолював Координаційну раду з виконання Державної програми “Здоров’я нації”, розраховану на 2002-2011 роки, був головою правління Наукового товариства гігієністів України та Експертної ради ВАК України з профілактичної медицини, є членом редколегій багатьох наукових журналів.

На сьогодні А. М. Сердюк є заступником голови Міжвідомчої комісії з біологічної та генетичної безпеки при РНБО України, членом Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі, членом Президії Вченої ради МОЗ України. Він має міжнародне та державне визнання: почесний член Польської Академії медицини, дійсний член Міжнародної медичної академії ім. А. Швейцера, академік Білоруської академії медичних наук, іноземний член Російської академії медичних наук. Він має численні нагороди СРСР, України та Російської Федерації.

У 2011 р. А. М. Сердюк обраний Президентом Національної академії медичних наук України. Як керівник вищої наукової установи в галузі меди-

цини в державі він веде велику науково-організаційну роботу, спрямовану на розвиток медичної науки, вирішення найбільш актуальних проблем теоретичної і практичної медицини, впровадження наукових розробок вчених Академії в охорону здоров’я, поглиблення співпраці з міжнародними організаціями і науковими установами близького і далекого зарубіжжя, зміцнення демократичних основ діяльності академії. За ініціативою А. М. Сердюка з керівниками кожної області України були підписані меморандуми про виділення квот, відповідно до яких мешканці цих областей можуть отримувати в клініках установ НАМН України висококваліфіковану спеціалізовану медичну допомогу за рахунок державного бюджету.

Нагороджений орденами “Князя Ярослава Мудрого” V ступеня, “Знак Почета”, “За заслуги” III ступеня, 4 медалями, Почесними грамотами Верховної Ради України, Кабінета Міністрів України, Президіума НАН та НАМН України, МОЗ України. Відзначений Міжнародною золотою зіркою за заслуги у медицині (Польща).

Президія НАМН України щиро вітає шановного Андрія Михайловича з ювілеєм, бажає здоров’я, добра, благополуччя, здійснення творчих задумів та сміливих планів.